

دانشگاه علوم پزشکی مازندران در ارتباط با فصل زراعت و شالیکاری راهکارهای مهمی را ارائه داد؛

رعایت الزامات بهداشتی، راه پیشگیری از ابتلا

ضرورت استفاده از دستکش و چکمه:

در همین راستا، دکتر فرهنگ بابا محمودی شایع‌ترین راه ابتلای به بیماری تب شالیزار در کشاورزان را انتقال غیرمستقیم این بیماری از طریق خراش پوستی در حین انجام کار عنوان کرد و گفت: با ایجاد خراش در پوست این بیماری از طریق سیستم گردش خون وارد بدن می‌شود و به تمام اعضای بدن سرایت می‌کند.

مدیر گروه بیماری‌های عفونی دانشگاه علوم پزشکی مازندران از کشاورزان خواست تا با رعایت نکات بهداشتی و استفاده از دستکش برای پیشگیری و جلوگیری از ابتلا به این بیماری خطرناک و گاهی مهلک همکاری بکنند.

بیماری تب شالیزار که به تب برنج، تب شالیکاران و با نام علمی لیتو سیپروز معروف است با تب و لرز و سر درد شروع می‌شود و در مراحل شدیدتر علائم دیگری مثل یرقان و نارسایی کلیه به آن افزوده می‌شود. باکتری عامل این بیماری از طریق ادرار حیوانات آلوده مثل گاو و گوسفند و بعضی جوندگان مثل موش وارد آب‌ها و محیط اطراف قابل انتقال است. بیماری لیتوسیپروز در استان‌های شمالی کشور گیلان، مازندران و گلستان بیش از بقیه استان‌ها شیوع پیدا کرده است.

این بیماری مخصوص جوامعی است که غالب افراد آن به کشاورزی و ماهیگیری اشتغال دارند و اراضی شالیزاری و آب‌های سطحی مهم‌ترین عامل انتقال این بیماری محسوب می‌شوند که وجود خراش در بدن و ارتباط با خاک آلوده مهم‌ترین عامل در انتقال این بیماری به انسان‌ها باشد. اگر فردی با پای برهنه، بویژه زخمی وارد این آب‌ها شود یا دست خود را در آب‌های آلوده بشوید و یا در آن شنا کند عامل بیماری وارد بدن وی شده و پس از حدود یک هفته علائم بیمای ظاهر می‌شود. دست زدن به طناب آلوده حیوان و یا فضولات آن و هم چنین تماس با علف‌های آلوده می‌تواند موجب انتقال این بیماری شود.

هشدارها در باره تب شالیزار:

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران درباره شیوع بیماری تب شالیزار در این استان هشدار داد و گفت: باکتری عامل این بیماری می‌تواند از طریق چشم، مخاط دهان، خراش پوست یا منافذ دیگر و یا حتی مجاورت با محیط آلوده وارد بدن انسان شود.

وی نخستین علامت ابتلا به تب شالیزار را تب بالا عنوان کرد و افزود: احساس ضعف و خستگی، درد عضلانی و زردی و قرمزی چشم‌ها، درگیر شدن ریه، قلب و کبد و در موارد حاد فوت بیمار را در پی دارد که البته در سال‌های اخیر به‌دلیل آنکه کشاورزان به‌موقع برای درمان به پزشک مراجعه می‌کنند فوتی نداشتیم.

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران اظهار کرد: شباهت‌های میان علائم کرونا و تب شالیزار وجود دارد و ممکن است افراد این دو بیماری را با یکدیگر اشتباه بگیرند، اما باید توضیح داد که طول دوره کمون تب شالیزار کوتاه است و بین ۳ تا ۷ روز علائم خود را نشان می‌دهد.

وی اضافه کرد: تب شالیزار در شمال شایع‌تر بوده و افراد در صورت بروز علائم باید به مراکز درمانی مراجعه کنند. تب شالیزار معمولاً از اواخر اردیبهشت و در فصل نشاء افزایش پیدا می‌کند و در دوره برداشت برنج نیز به‌دلیل شستن دست با آب حاشیه شالیزار ممکن است موجب ابتلای کشاورزان به این بیماری شود این موضوع هشدار دهنده‌است و می‌طلبد شالیکاران با رعایت دقیق موارد بهداشتی از مبتلا شدن به تب شالیزار جلوگیری کنند.

او افزود: شالیکاران تا جایی که ممکن است از تجمع و کنار هم قرار گرفتن خودداری و فاصله ۱.۵ متری را رعایت کنند. وی استفاده از ماسک و کارگرهای محلی را نیز به شالیکاران توصیه کرد و افزود: کارگران و شالیکاران در موقع صرف غذا، بصورت جداگانه غذا بخورند و در کنار یکدیگر قرار نگیرند.

وی با اشاره به اینکه در هنگام نشاء برنج بیماری تب شالیزار نیز به سراغ کشاورزان می‌آید از آنان خواست در موقع کار، حتماً از دستکش و چکمه استفاده کنند، چون زخمی بودن دست یا پا می‌تواند زمینه ابتلا به تب شالیزار شود. او ادامه داد: کشاورزان از آب چاه یا آب زمین شالیزاری به هیچ عنوان برای شرب، شستن دست و پا و یا وضو گرفتن استفاده نکنند و حتماً آب تصفیه‌شده استفاده شود.

دارد بنابراین شرایط لازم برای رشد باکتری «لیتوسیپرا» در شالیزار فراهم می‌شود.

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران اضافه کرد: شیوع این بیماری در حیوانات با علائم خفیف همراه است و حیوان آلوده از طریق ادرار کردن در آب باکتری لیتوسیپرا را دفع و به انسان منتقل می‌کند؛ البته انتقال مستقیم بیماری از حیوان به انسان امکان‌پذیر نیست.

وی با بیان این که تب شالیزار در هوای خنک و سرد شایع نیست، گفت: تماس با آب‌های سطحی موجب فراگیری این بیماری می‌شود و تنها کشاورزان در معرض خطر نیستند و ماهی‌گیران و در برخی موارد شناگرانی که در آبنندان و استخرهای مصنوعی و طبیعی با به آب می‌زنند هم نیز باید مراقب باشند.

دکتر علیپور به برخی شباهت‌های تب شالیزار با آنفلوآنزا و کرونا اشاره کرد و افزود: این بیماری دارای سه مرحله است و ابتدا فرد دچار تب و سردرد می‌شود و سپس بدن‌درد می‌گیرد، اما قرمز شدن چشم‌ها مهم‌ترین علامت بیماری است و در برخی از مواقع درد شکمی و تهوع و استفراغ نیز وجود دارد.

وی با بیان اینکه تب و بدن‌درد جزو علائم مشترک با کرونا است، اضافه کرد: باکتری عامل بیماری تب شالیزار در آب زندگی می‌کند و آب راکد و مزارع بهترین فضا برای رشد آن است لذا کشاورزان هنگام کار در شالیزار با پای برهنه و پوست دست زخمی نباشند، زیرا باکتری به بدن آنان انتقال پیدا می‌کند.

مراجعه دیر هنگام به مراکز درمانی ممنوع:

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران یکی از نگرانی‌های مراکز بهداشتی و درمانی استان در ارتباط با این بیماری را مراجعه دیر هنگام به مراکز درمانی برشمرد و توصیه کرد: افراد در صورت داشتن یکی از علائم این بیماری که شامل تب، لرز، سردرد، استفراغ و درد عضلانی است به پزشک معالج خودشان مراجعه کنند.

علیپور با بیان این که هم اکنون تعدادی از افراد مبتلا به این بیماری در بیمارستان‌ها بستری هستند، گفت: خوشبختانه تمامی مبتلایان به این بیماری، حال عمومی مساعدی دارند و جان باخته‌ای به دلیل ابتلا این بیماری در سال جاری در استان گزارش نشده است.

درست و بموقع اطلاعات نیازمند آزمایش خون و آزمایش اختصاصی از فرد بیمار است. یکی از شیوه‌های بسیار مناسب برای تشخیص این بیماری آزمایش " MAT " است و در صورت مسجل شدن ابتلای فرد به تب شالیزار توسط پزشک، با تجویز دارو و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، بیماری با علائم خفیف تا ۵ روز با درمان بهبود می‌یابد. در موارد شدید ممکن است نیاز به درمان ۱۰ تا ۱۴ روز باشد.

رعایت الزامات بهداشتی راه پیشگیری از ابتلا:

برای بیماری تب شالیزار واکسینی وجود ندارد و بهترین راه پیشگیری، رعایت موارد بهداشتی توسط کشاورزان و افرادی داست که در معرض این بیماری قرار می‌گیرند. دانستن اطلاعات درباره علایم بیماری کمک بزرگی به افراد در معرض خطر است تا بموقع به پزشک مراجعه کنند.

در پنجم اردیبهشت ماه امسال بود که دکتر علیپور معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران هم‌زمان با آغاز زمان نشاء در شالیزارهای استان، ضمن هشدار به کشاورزان از آنان خواست در فعالیت‌های خود برای در امان ماندن از این بیماری نکات بهداشتی را رعایت کنند.

بنا به اظهارات دکتر علیپور، تب شالیزار با اصطلاح علمی «لیتوسیپروز» که به عنوان یک بیماری مسری، بومی و فصلی در مازندران و دیگر استان‌های شمالی شناخته می‌شود هر ساله از اردیبهشت ماه و هم‌زمان با گرم شدن تدریجی هوا و اوج گیری کشت برنج، شایع می‌شود و تا شهریور ماه و پایان زمان برداشت محصول، نگرانی‌ها در افزایش ابتلا به این بیماری در استان ادامه دارد.

تب شالیزار را جدی بگیرید:

به گفته معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، علت این که از دوره زمانی اردیبهشت تا شهریور به عنوان آغاز و پایان نگرانی شیوع تب شالیزار یاد می‌شود، آن است که مشابهت بیماری تب شالیزار با آنفلوآنزا، سرماخوردگی و کرونا باعث شده تا این بیماری توسط بیماران و خانواده‌هایشان جدی گرفته نشود.

تب شالیزار مهمان ناخوانده مازندران‌ها:

دکتر علیپورمعاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران از تب شالیزار به عنوان شایع‌ترین بیماری استان در فصل بهار و تابستان یاد کرد و گفت: تب شالیزار بیماری بومی است دکتر عباس علیپور افزود: شالیکاران برای در امان ماندن از تب شالیزار باید نکات بهداشتی را باجدیت رعایت کنند و در زمان ورود به اراضی کشاورزی چکمه و دستکش استفاده کنند. وی آب‌های راکد سطحی در شالیزار را اصلی‌ترین عامل ایجاد بیماری تب شالیزار دانست و تصریح کرد: کشت برنج به صورت طبیعی نیاز به آب

ساری - مرآتی: ارتقا سلامت در خانواده و افزایش امید به زندگی از طریق پیشگیری، آگاه‌سازی، حساس‌سازی و ارائه خدمات از جمله محورهای برنامه ارتقا سلامت در سطح استان مازندران می‌باشد. در همین راستا روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی مازندران اقدام به تهیه گزارشی آموزشی کرده است و از زوایای مختلف به این موضوع مهم پرداخته است تا برای ساکنان مازندران در ارتباط با سلامت‌شان روشنگری کند. پرداختن به سلامت در حوزه‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها ضروری است.

تب شالیزار با نام علمی (لیتوسیپروزیس) یکی از بیماری‌های مشترک بین انسان و دام است که در مناطق گرمسیری، مناطق با بارندگی زیاد و مناطقی که سطح آب‌های زیر زمینی بالا می‌باشد بومی است این باکتری راه‌های متعددی برای ورود به بدن داشته و طیف وسیعی از علائم را بروز می‌دهد. علائم اولیه این بیماری مشابه آنفلوآنزا است، به همین دلیل تشخیص اولیه آن مشکل بوده و در بسیاری از موارد عدم تشخیص درست و به موقع سبب پیشرفت بیماری و دشوار شدن درمان آن می‌شود. درحالی‌که با تشخیص به هنگام می‌توان عوارض ناشی از بیماری را کاهش داد. به نظر می‌رسد آگاهی دهی در باره این بیماری به ویژه از لحاظ نحوه بیماری‌زایی و راه‌های تشخیص آن، می‌تواند نقش موثری در ایجاد شناخت بهتر این بیماری داشته باشد. در همین راستا روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی مازندران با تهیه گزارشی تلاش کرده است تا در اتخاذ راهکارهای پیشگیری و ساکنان استان بخصوص شالیکاران زحمتکش مازندران را راهنمایی و کمک کند.

علائم تب شالیزار:

لیتوسیپروز با تب شالیزار بیشتر در مناطق معتدل آب و هوایی مانند نواحی شمالی ایران شایع می‌شود راه انتقال بیماری به انسان از طریق تماس با آب یاخاک آلوده، خوردن غذا یا آب آلوده، تماس پوستی مخاطی خراش‌های پوستی و تنفس آئوسل‌ها می‌باشد بیماری تب شالیزار فقط کشاورزان و شالیکاران را درگیر نمی‌کند بلکه برخی صیادان، معدنچیان و کارگران کشتارگاه‌ها و صیادان را که بدون رعایت مسائل بهداشتی با حیوانات در تماس هستند، نیز در معرض خطر این بیماری قرار دارند.

تب شالیزار به طور کلی از طریق تماس با آب، غذا و خاکی که با ادرار حیوانات وحشی و اهلی آلوده شده باشد، به افرادی که با این عناصر در تماس هستند، منتقل می‌شود و در حالت عادی و در صورت محافظت و مراقبت این بیماری منتقل نمی‌شود، اما اگر پوست زخمی و جراحت دیده یا اعضای مخاطی بدن مانند چشم، بینی و دهان در معرض و تماس با عناصر آلوده قرار گیرد، بیماری به فرد منتقل می‌شود.

این بیماری طیف وسیعی از علائم را بروز می‌دهد. علائم اولیه آن مشابه آنفلوآنزا و یا کرونا است و به همین دلیل هم تشخیص اولیه آن حتی توسط پزشک در صورت انجام نشدن آزمایشات لازم مشکل است در حالی که در بسیاری از موارد، تشخیص ندادن درست و بموقع سبب پیشرفت بیماری و دشوار شدن درمان آن می‌شود.

علائم این بیماری گاهی با «مننژیت» هم اشتباه گرفته می‌شود به خاطر این که با تب، لرز و سردرد شدید همراه می‌شود. سرفه خشک، تب، سردرد، درد عضلانی، تهوع و استفراغ و لرز، درد شکم، درگیری ریه، درد استخوان، احتقان ملتحمه (التهاب و قرمزی چشم)، بزرگ شدن غدد لنفاوی، بزرگ شدن طحال و کبد، سفتی ماهیچه‌ها و یثورات جلدی از جمله علایمی است که اگر در این فصل سال به سراغ فردی آمد فوری باید به پزشک مراجعه کند و تحت درمان قرار گیرد.

این نشانه را دارید، به پزشک مراجعه کنید:

مهم‌ترین علامت این بیماری شروع حاد و ناگهانی، تب، درد‌های عضلانی به ویژه درد کمر، سردرد، ساق پا و پشت چشم است. البته در ۹۰ درصد موارد فرد بیمار بدون هیچگونه عارضه‌ای بهبود پیدا می‌کند ولی ۱۰ درصد از بیماران به نوع شدید تب شالیزار مبتلا می‌شوند که در این وضعیت عوارض بعدی مانند گرفتگی کبدی، زردی چشم، تبیلی و نارسایی کلیه، دفع نامناسب، بالا رفتن سموم بدن، کاهش پلاکت خون، درگیری ریوی و خونریزی مغزی به سراغ بیمار می‌آید.

سابقه تب شالیزار در ایران:

این بیماری ازسال ۱۳۷۶ابتدا در استان گیلان و سپس در استان‌های مازندران و گلستان و مواردی نیز بصورت انفرادی در استان‌های فارس، تهران و سایر نقاط کشور شناسایی و گ‌زارش شده است و از آن سال به بعد هم اطلاع‌رسانی به صورت گسترده از طریق شبکه بهداشت و درمان و مراکز بهداشت روستایی و رسانه‌ها در دستور کار قرار گرفت تا کشاورزان و سایر افرادی که در معرض ابتلا قرار دارند، در دوره زمانی نگران کننده بیشتر مراقبت کنند. تشخیص بیماری تب شالیزار در صورت مراجعه به پزشک و اظهار